

— ❁ СПИСАНИЕ ЗА ДЪЦА ❁ —

Априлъ е.

Баба`Марта ни напусна,
Отиде си вече тя, —
Днесъ Априлъ е мѣсецъ чуденъ,
Изтъканъ цѣлъ отъ цвѣтя.

Вакли стада по баири
Пъплятъ весело, безъ четъ;
По-честити отъ дѣцата
Нѣма други въ тоя свѣтъ!

По градини, по ливади
Ходятъ, шуратъ се весь день:
Китки виятъ, пѣсни пѣятъ; —
Кой отъ тѣхъ е по-блаженъ?

Люб. Бобевски.

Прощавай!

Ето вече цѣлъ день какъ оплаква своята другарка . . . Жалниятъ гласецъ високо, високо се издига, а вѣтрътъ далече го отнесе . . . Наведе глава, умилно погледне мъртвия трупъ и отново издигне очи и почне тѣжни пѣсни да пѣе. Пѣснитъ излизатъ ту високи, ту низки . . . Тѣ приличатъ на майчиния плачъ прѣдъ мъртвото тѣло на рожбата ѝ . . .

Скрѣбътъ е голѣма . . . Той не иска да се раздѣли съ своята другарка. Слѣдъ тѣжната пѣсень, отпусне глава върху студеното тѣло и дълго почива . . . Отъ жалъ и умора *вѣрниятъ* другаръ заспива. Сънува той сладъкъ сънь:

„Хвърчатъ високо, високо въ небесата и двамата отведнѣжъ се спуснатъ на земята. Кълънатъ зрънца, червейчета и пакъ се издигатъ на високо. Послѣ кацнатъ на зелено клонче и ве село запѣватъ . . .

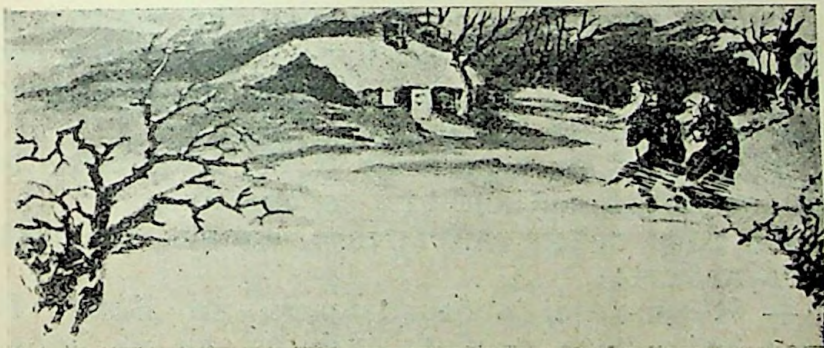
Кършни пѣсни се лѣятъ отъ тѣхъ и веселятъ цѣлия шумакъ... Ахъ, колко е приятно и весело на тѣхъ!

Отъ тамъ хвъркнатъ и кацнатъ при своето гнѣздо. Нови пѣсни започватъ, още по весели и сладкогласни. А тѣхнитѣ рожби цвѣрчатъ и се радватъ...

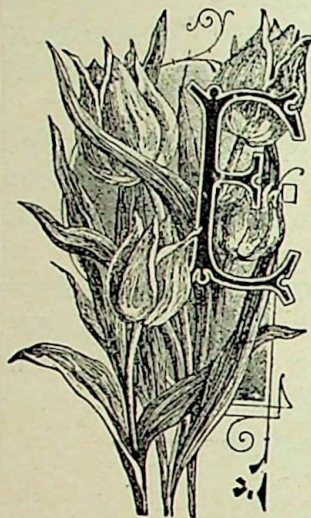
Рожбитѣ имъ порастватъ и родителитѣ весело подскачатъ заедно съ тѣхъ. отъ клонче на клонче. Послѣ дружно запѣватъ и пѣсенъта имъ ониса всичко живо въ шумака..."

Събужда се отъ сладкия сънъ *сивиятъ славей* и вижда отново умрѣлата си другарка. Дигна глава на горѣ, отправи очи къмъ небето и тѣжнитѣ пѣсни наново се разлѣха...

Колко е наранено неговото сърдце!

Бисеренъ нанизъ,

дна богата госпожа тръгнала съ двѣтъ си дъщери на сватба. Сватбата ставала въ единъ княжески палатъ, построенъ въ гжста голѣма гора.

Майката и дъщеритѣ били облѣчени разкошно и накитени съ злато и бисеръ.

Когато файтонътъ навлизалъ въ гората, случило се, че бодлитѣ на единъ шубракъ се вплели въ косата на едната дъщеря и се скжсалъ бисерния ѝ нанизъ. Бисернитѣ зърна се прѣснали по трѣвата. Спрѣли файтона и всички слѣзли да събиратъ. Така тѣ изгубили цѣлъ часъ.

Дъщеритѣ се нажалили и се ядосвали, защото щѣли да закѣснѣятъ за сватбата.

Въ това врѣме дотърчалъ единъ селянинъ и имъ казалъ:

— Не жалете, а благодарете на Бога! Въ гората ви чакатъ разбойници, за да ви нападнатъ. Азъ щѣхъ да дойда по-рано да ви извѣстя, но трѣбваше да мина по околни и тѣсни пжтеки, защото разбойниците сж заели цѣлата гора. Ако да не бѣхте се спрѣли, нѣмаше да ви намѣря и щѣхте до една да загинете.

Госпожата богато наградила селянина и тозъ-часъ файтонджиятъ обърналъ файтона и силно почналъ да кара конетѣ.

Когато били вече доста надалечъ отъ гората, майката казала на дъщеритѣ си:

— Дѣца, видѣхте ли колко е велика Божията милость? На копринения конецъ, на който бѣ нанизанъ бисера, висѣлъ нашия животъ. Ако тоя конецъ не бѣ се скѣсалъ, щѣхме да бѣдемъ избити! Нашето щастие се длѣжи на забавата ни, отъ която бѣхме толкози недоволни!

За цвѣте.

(Народна пѣсень).

— — —
Тръгнала е малка мома
Прѣзъ горица росенова
Да си бере росно цвѣте,
Ранъ синчець и теменуга.
Набрала е малка мома,
Набрала е деветъ китки
И тръгнала да си иде,
Но доръ била у гората,
Припаднала тъмна мъгла,
Та момата съ росни китки
Забъркала пжтечката:
Да излѣзе на поляна —
Тя навлѣзла въ планината;
Въ планината сиво стадо,
Сиво стадо съ вакълъ овчаръ.
Отговаря малка мома:

— Братъ да ми си, младъ овчарко,
Братъ да ми си и побратимъ,
Изведи ме отъ гората
Да си ида живо здраво,
Да занеса росни китки
На моята мила кака,
Ще те даря добра дара,
Добра дара — златенъ пръстенъ.

Ц. Калчевъ.

Набоднение.

алечъ отъ насъ, въ
топлитѣ страни, се
намиратъ голѣми
гѣсти гори. Въ
тѣхъ има обширни
мѣста, гдѣто и до
сега не е стѣпалъ човѣшки кракъ.

Но какъ ще може да мине човѣкъ прѣзъ

такива гори? Дърветата сж така близо израсли и прѣплетени съ бодливи растения, щото и дребно животно мжчно се провира.

Освѣнъ това тамъ живѣятъ и много опасни звѣрове: леопарди, тигри, пантери, лъвовe и го-

лѣми отровни змии. Тѣ нападатъ на по-слабитѣ животни и се хранятъ отъ тѣхъ: на елени, сърни, диви кози, маймуни и др.

Въ тѣзи страни слѣдъ нетърпимитѣ горещини, започватъ да ваятъ поройни дъждове. Рѣкитѣ придохождатъ много голѣми и излизатъ отъ брѣговетѣ. Наставатъ страшни наводнения... Водата се разлива на широки пространства и буйното ѣ течение събаря голѣми дървета, а по нѣкога—и цѣли лѣсове. Прѣщението на дърветата и бучението на водата се чува много надолечъ. Страшно и немилостиво е наводнението!...

Всичко живо се изплашва и търси мѣсто за спасение... Въ това врѣме се забравятъ всички гонения между животнитѣ — настава миръ помежду имъ. На спасителното мѣсто се събиратъ най-крѣвожаднитѣ и кротки животни.

Ето, на това голѣмо дърво сж намѣрили спасение два леопарда, двѣ голѣми птици и една маймуна. По-долу се увила отровна змия и се пази отъ буйната вода. При тѣхъ се приближава оплашениятъ еленъ и търси мѣсто за спасение...

И право казватъ хората: че „нещастieto сближава и най-голѣмитѣ врагове“.

Пакъ пролѣтъ.

Съ лястовичи крилѣ иде
Пролѣтъ — хубавица,
Отдалече поздравява
Малкитѣ дѣчица.

Па имъ казва да напуснатъ
Градове, — селата,
Да излѣзатъ на полето,
Да идатъ въ гората,

— — —
Че е вѣнка тѣй хубаво —
Брѣгове, долини
Сж облѣчени въ прѣмѣна —
Сжщински градини!

Люб. Бобевски.

С л а в е й.

Прѣзъ мѣсецъ априлъ се връща отъ югъ
чудниятъ пѣвецъ на нашитѣ гори и шубръци — *сивиятъ славей*. Щомъ пристигне, веднага ще чуешъ неговата сладка и кръшна пѣсенъ и безъ да искашъ, ще се спрѣшъ да я послушаешъ.

Тя трепти, прѣлива се като вълна, въ чудни извивки, отъ високо къмъ по-ниско, докато съвсѣмъ замрѣ и пакъ се надига въ сладко чуруликане.

Колко дълбока и нѣжна е тая пѣсенъ, когато славеятъ вика отлетѣлата си другарка!

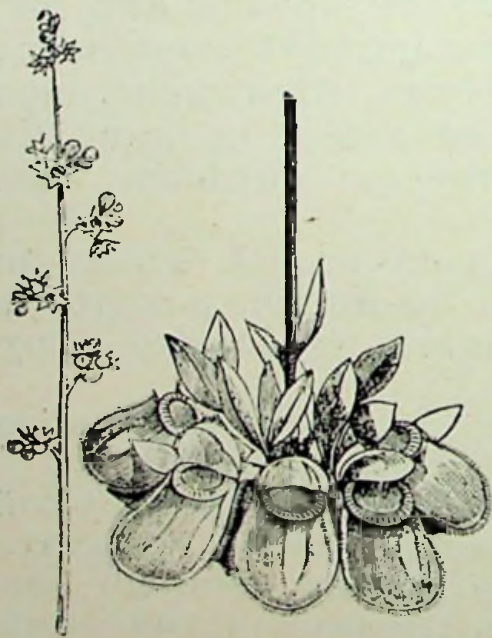
Колко сладко и мило се чува тя, когато той, кацналъ върху тънко клонче надъ гнѣздото, приспива рожбитѣ си! Отъ тъмни зори до пладнѣ и вечеръ до полунощъ разлива се тая омайна пѣсенъ, огласява и весели долове и рѣтлини, върбалаци и шубръци . . .

Нѣма птичка по-сладогласна отъ славея! Неговиятъ гласъ е чудно силенъ и продължителенъ. За да бѣде такъвъ, помага му бѣлиятъ дробъ, който, сравненъ съ тѣлото, е доста голѣмъ и събира много въздухъ. Освѣтъ това гласнигъ му органи сѣ двойни, а това помага да се кърши, трепти, извива и прѣлива гласа.

Изъ топлитѣ страни.

Единъ ученъ ботаникъ искалъ да изучи растенията въ топлитѣ страни отъ самата природа, а не отъ книгитѣ, както правимъ ние.

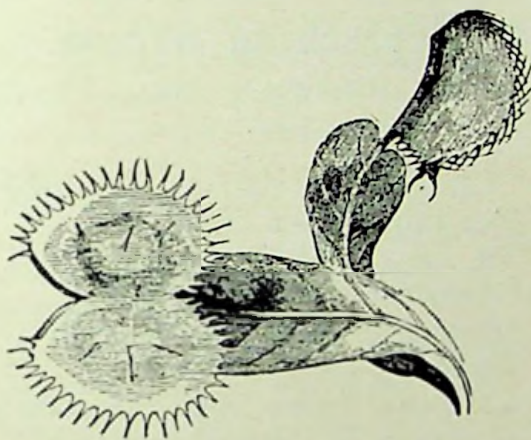
Той се приготвилъ за дълго пътуване и тръгналъ съ нѣколко свои другари.

Пристигнали благополучно и започнали да изучаватъ както градинскитѣ, тъй и полскитѣ растения.

Единъ день, като обикаляли топлитѣ полета, видѣли много чудно растение, което имало продълговати и широки листа. На края на всѣки листъ, на една особна опашчица, били прикрѣпochици биле оградени съ настрѣхнали корави

влѣкна. На плочицитѣ имало по-нѣколко брадавици, които изпускали една лепкава течность. Тя привлѣчала насѣкомитѣ съ своята приятна миризма.

Щомъ кацне нѣкоя муха на плочицитѣ, тѣ веднага се събиратъ и насѣкомото остава вътрѣ. То прави силни движения за да се избави, но напраздно. Растението се раздражнява по-вече и го стиска съ по голѣма сила, догдѣ го умори.

Най-чудното на това растение е, гдѣто може да познава животно ли се допира до плочицитѣ му, или друго нѣщо. Ботаникътъ слагалъ малки камънчета и дървени кжсове и плочицитѣ се затваряли, ала щомъ познае измамата, веднага ги отхвърляло.

Пжтешественицитѣ намѣрили и друго подобно растение. То имало около своето стебло много малки панички съ похлупачета. Въ всѣка паничка се намиратъ много брадавички, които изпускали сладка течность, прилична на меда.

Щомъ усѣтятъ меда, насѣкомитѣ се спущатъ на дъното на паничкитѣ и почватъ да смучатъ лакомо. Като се наситятъ, искатъ да

си излѣзатъ отъ паничката, ала не могатъ. Вж-
трѣшността на паничкитѣ е заобиколена съ
остри бодли, които сочатъ къмъ дѣното, та
щомъ се подигне насѣкмото и тѣ се забиватъ
въ крилата му.

По този начинъ насѣкмото умира вжтрѣ
удамено или опоено.

Гергьовска пѣсенъ.

(Народна пѣсенъ).

Звѣздо ле, звѣздо, Деннице,
Деннице, ясна Зорнице,
Ти като рано изгрѣвашъ
Раннитѣ пѣтли разпѣвашъ,
Дребнитѣ дѣца разбуждашъ,
Стефану дѣте н'разплака
Стефану булка н'разбуждашъ.
Стефанъ по дворъ ходѣше
И се на Бога молѣше:
— „Боже ле, Вишенъ високи
Боже ле, я помогни ми
Една ми мжжка рожбичка,
Колкото изъ кѣщи да ходи,
Да ходи, да ни весели
На мама „мама“ да рече,
На татя „тати“ да рече;
Да живѣй деветъ години
На голѣмъ день - на Героѣвдень
Служба ще ти го служа.
Както се Стефанъ помоли,
Тѣй и Господъ помогна:
Една му мжжка рожбичка,
Хубаво дѣте Богданчо.
Расълъ Богданчо порасълъ

Живѣлъ ѿ деветъ години;
На десетата година
На голѣмъ день на Гергоувдень,
Стефанъ по двори ходѣше,
Остри ножове точеше
Дребни си сълзи ронѣше
И пакъ ги скритомъ чистѣше.

Богданчо върви съ него
За джеба му се държеше
И на татка си думаше:

— „Тате ле, тате, Стефано,
Ти защо ходишъ по двори
Остри си ножове точишъ
Да ли щѣшъ мама да колишъ“?

Стефанъ Богданчу думаше:

— „Богданчо, чедо, Богданчо,
Като ме питашъ да кажа,
Да кажа да н'те излъжа:

— Ти си отъ Бога изпратенъ
Да живѣишъ деветъ години
На десетата година
На голѣмъ день, на Гергоувдень
Служба ще да те сложа“.

Богданчо дума татка си:

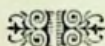
— „Тате ле, тате Стефано,
Добрѣ ми свържи ржцѣтъ,
Ржцѣтъ, тате, и краката,
Да не те нѣкакъ ударя,
Голѣмъ ще грѣхъ направя!“
Стефанъ му свърза ржцѣтъ,
Ржцѣтъ още и краката,
Ножа отъ ножня извади
Да му главата отрѣжи.

Горѣ отъ Бога гласъ слѣзе:

„Стефано, добрий, Стефано,
„Тури си ножа въ ножница
„Остави Стефано, Богданчо,
„Тебе те Господъ повѣрва
„Заколи, Стефано, агънце!“
Двора се пълненъ напълни

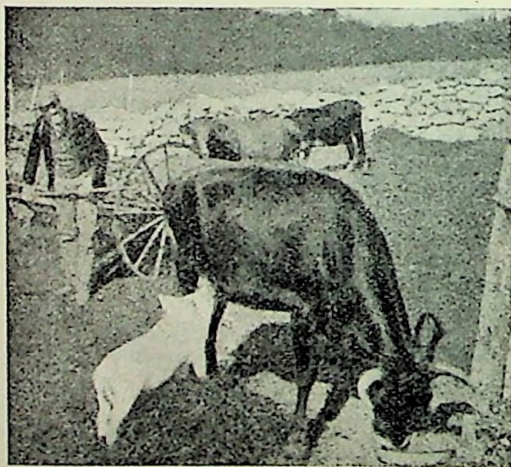
Съсъ шери, бѣли агънца.
Стефанъ си пожа повърна
Въвъ ножницата го тури
И си Богданча отпусна
Да расте и да порасте.
Улови Стефанъ агънце
Бога го служба отслужи.

Записалъ: *Р. Вълчевъ.*

Хитро прасе.

Въ чифлика на единъ богаташъ се опрасила една свиня съ деветъ прасенца. Едно отъ тѣхъ, като поотраснало, напуснало майка си и тръг-

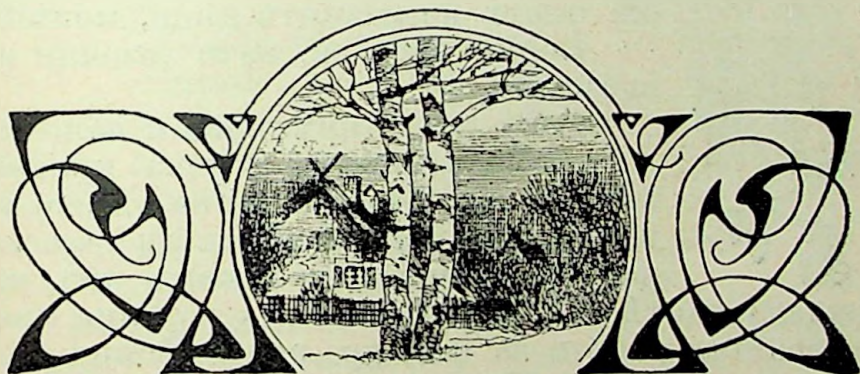

нало слѣдъ една млада телна крава. Кждѣто отивала да пасе кравата и прасето тичало и грухтѣло слѣдъ нея.

Всички въ чифлика се чудѣли, защо прасето не се раздѣля отъ кравата. Ето що забѣлѣжилъ веднажъ чифликчиятъ:

Кравата се навела да пие вода, а прасето се покачило на високо мѣсто и почнало да суче топло млѣнце. Чифликчиятъ мислѣлъ, че кравата ще се ядоса и ще го мушне, или пъкъ ще го ритне и се приготвилъ да му отиде на помощъ. Но кравата не искала да знае отъ постѣпката на своето хранениче; тя стояла тѣй мирно, както стояла на своето теленце.

Като се нахранило, прасенцето почнало весело да играе около кравата.

Какво сънува Боянъ.

Или, разкажи ми пакъ за онази малка самодива, която изваждала очитъ на малкитъ дѣца, молѣше Боянъ баба си, като стоеше на колѣнѣтъ ѝ.

Баба му го прѣгърна и започна да разказва полека, полека приказката за малката самодива. Какъ тя измамвала дѣцата, какъ ги завеждала въ къщата си и какъ имъ изваждала очитъ . . . И разказа баба му още много страшни работи за нея, до гдѣто Боянъ заспа на колѣнѣтъ ѝ. Тя го взе на рѣцѣ и полека го сложи на креватчето му.

* * *

Засънува Боянъ чуденъ сънъ: Присѣни му се, че се намира въ една голѣма гора и люта буря трошеше клонетъ на високитъ дървета.

Далечъ между дърветата Боянъ видѣ малка

колиба, отъ която блѣшукаше слаба свѣтина. Страхъ обвзе Бояна, като се видѣ самъ самичѣкъ въ тая гора. Тихо се приближи до прозореца на колибата и се вслуша, но изведнажъ вратата се отвори и се показа една хубава мома. Тя бѣ облѣчена въ бѣли дрехи, а по разпуснатитѣ ѝ коси блѣшукаха ясни звѣздици отъ елмазъ.

Боянъ се оплаши, а тя, като го погледна, запѣ съ сладѣкъ гласъ:

Азъ съмъ малка Фея

Царица тукъ въ лѣса;

Съ цалувки и цвѣта

Обсипвамъ малкитѣ дѣца . . .

и съ хубави цвѣта засипа Бояна. Тя се приближи до него, хвана го за рѣка и почна отново да пѣе:

Азъ съмъ малка Фея

Царица тукъ въ лѣса . . .

Слѣдъ пѣсенъта тихо поведе Бояна въ колибата си. Боянъ се намѣри въ една голѣма стая блѣстяща цѣла отъ злато.

— Колко е хубаво тука! шепне си той, а Фейта го обсипва съ миризливи цвѣта.

Боянъ изгледа хубаво стаята и видѣ, че по стѣнитѣ ѝ блѣщатъ очи, много очи, които се отварятъ, гледатъ го страшно и пакъ се затварятъ . . . Погледва момата, а тя се смѣе и голѣмитѣ ѝ очи страшно се отварятъ и затварятъ.

Спомни си той за приказкитѣ на баба си и страхъ го обвзе, като помисли, че може да се намира при малката самодива. Започна Боянъ да вика, да плаче, а очитѣ го още по-страшно гледаха.

Вика, крѣщи . . . и най-послѣ така силно, че се събуди . . .

Огледа се Боянъ и се видѣ въ тѣхната стая, която била много освѣтлена отъ слънчевитѣ лъчи.

Скочи бързо отъ кревата си, погледна прѣзъ прозореца и видѣ хубавитѣ цвѣта въ тѣхната градина. Спомни си тогава, че прѣди малко е сънувалъ една отъ приказкитѣ на баба си.

Слѣдъ този сънъ Боянъ се зарече никога вече да не слуша страшнитѣ приказки на баба си.

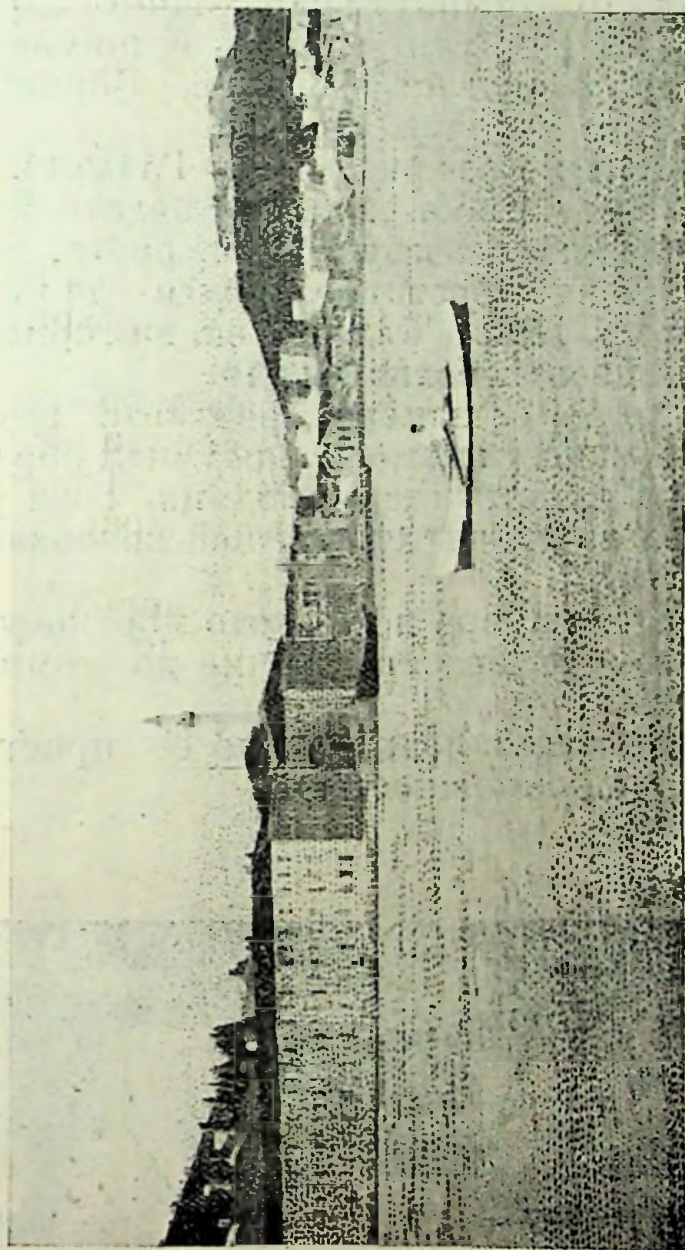
Островъ Халки.

(Пѣтни бѣлѣжки)

Параходчето бѣ прѣпълнено съ пѣтници. Всички стоятъ на кувертата (горната частъ на парахода) и се любоватъ на хубавата природа. По тѣхнитѣ лица се вижда веселостъ и безгрижие и ти се струва, че тѣ сж най-щастливитѣ на земята.

Но можели да бжде другояче? . . . Всѣки бѣ плененъ и унесенъ отъ природната дарба, що така богато е надарила тѣзи мѣста! . . . Едни се очудватъ на тихото море, други — на островитѣ, които живописно сж кацнали въ морскитѣ води.

Каква гледка, Боже мой, каква хубостъ! . . . Ненаситно гледашъ двата острова, какъ се издигатъ, като два близнака. Срѣщу Принкипо гордо се хубавѣе *островъ Халки*. И двата острова

Островъ Халки.

обрасли съ борова гора, и двата облѣчени въ хубава зеленина . . .

Слѣдъ 10—15 минути параходчето спрѣ прѣдъ островъ Халки. Този островъ е по-малкъ отъ Принкипо, но повече залесенъ. Боровитѣ гори сж по гжсти и по-красиви.

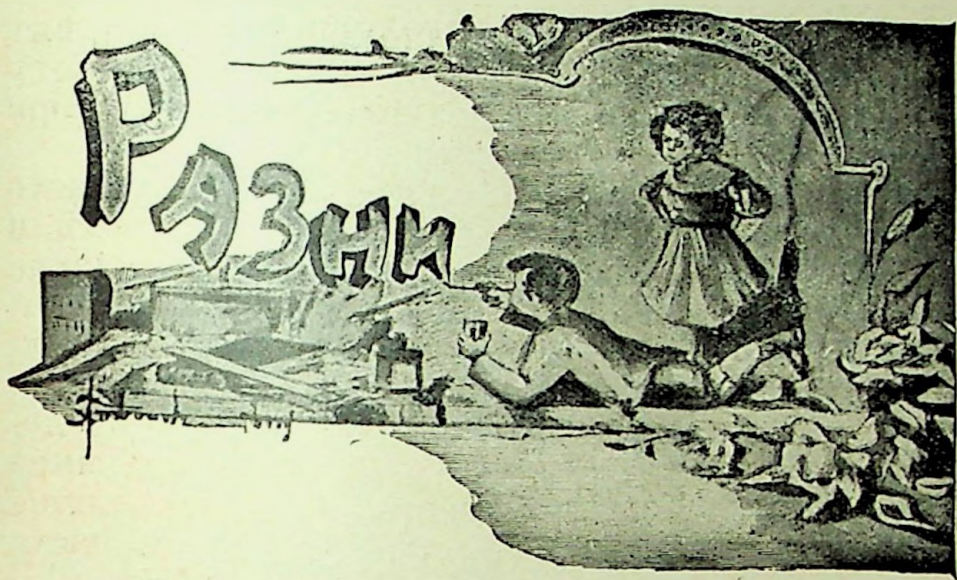
Халки е по вече населенъ. Градътъ е много хубавъ; и тука има красиви палати и голѣми хотели. Всички сж пълни съ туристи, дошли да се радватъ на хубоститѣ, а други—да поправятъ здравето си. Много българи сж намѣрили облекчение на своитѣ болни гжрди.

На Халки се намира прочутото грѣцко духовно училище, гдѣто сж получили образование нѣкои отъ нашитѣ стари владци. Това училище се издига на единъ хълмъ, най-красивата частъ на острова.

Тука се намира и турското морско училище, едно голѣмо и красиво здание до самия брѣгъ на морето.

Слѣдъ малко почивка ние се простихме съ хубавитѣ Принцови острови.

Училище за птици.

Въ Лондонъ ще се построи училище, гдѣто ще учатъ нѣкои птици да пѣятъ.

Прѣди да приематъ птицата въ училището, въ продължение на нѣколко дена, ще я подложатъ на изпитъ, като я оставятъ да пѣе свободно.

Обучението ще се произвежда съ грамофонъ (говоряща машина). Всѣка птица ще се постави въ отдѣлна стаичка, гдѣто грамофонътъ цѣлъ денъ ще повтаря една и съща пѣсенъ, до като птицата почне да пѣе същата пѣсенъ.

Съобщава: Д. И.

Колко живѣятъ разнитѣ животни.

Другарьтъ на човѣка—кучето—живѣе малко 10—12 години, а въ рѣдки случаи 18—20 г. Кот-

китѣ живѣятъ отъ 9—10 год.. Срѣдньо конѣтъ живѣе 25 години, но единъ шотландски конь доживѣлъ до 60 години.

Папагалитѣ живѣятъ обикновено 45—50 год., но по нѣкога нѣкои достигатъ и до 100 год.

Грабливитѣ птици живѣятъ дълго — единъ орелъ живѣлъ 104 год.

Слоноветѣ не живѣятъ 500 год., както разказватъ, а 100—150 год. Камилата живѣе до 100 год., а костенурката—200 год. Тя има най-дълъгъ животъ между земнитѣ същества.

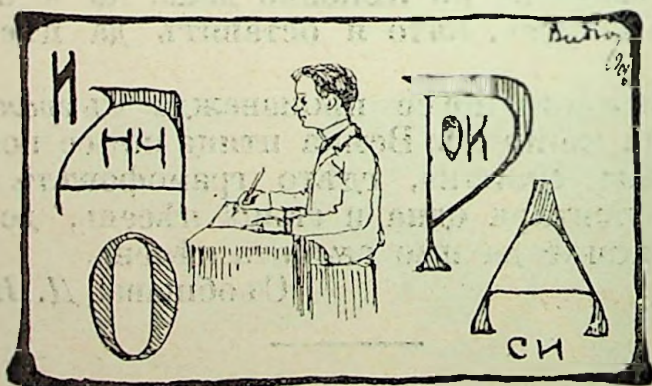
Изъ сп. „Природа“

Конското месо въ Парижъ.

Днесъ въ Парижъ имало повече отъ 30 меса-риници за конско месо, а въ прѣдградията — още 750.

Прѣзъ 1906 год. парижанитѣ сж изяли всичко 15 милиона к. гр. конско месо.

РЕБУСЪ.

Редакторъ Н. Гайтанджневъ. Издава Научното дружество „Отецъ Паисий“ въ гр. Казанлъкъ.

Прѣзь мѣсець май.

Чучулига.

Надъ полето се издига
Малка чучулига;
Надъ трѣвата ту се сниши,
Ту пакъ се извиши

— о —

А пѣкъ пѣсенъта ѝ звучна
Мойта душа скучна
Я изпълва и ми става
Леко до забрава.

— о —

Тази птичка менъ е мила,
Че ми влива сила,
За това я азъ обичамъ,
Дружка я наричамъ

Люб. Бобевски.

— ❧ СПИСАНИЕ ЗА ДЪЦА ❧ —

Моминска сълза.

Между тръви гжстолитни,
Пролѣтъ изъ гората,
Азъ показвамъ своята хубость
Скромно надъ цвѣтята.

Посрѣдъ листенца зелени
На стѣбленце вито,
Цвѣтя цвѣтець бѣлоснѣженъ
Съсь лице открито.

Кича горскитѣ полянки,
Катъ вѣнецъ брилянтенъ,
Пълня въздуха наоколь
Съсь мирисъ приятенъ.